

# ARADI HIRDETŐ.

Szerkeszti 's kiadja Sveszter Ferencz.

Felsőbb helytartósági engedelemel.

10-ik szám.

Szombaton Mártz 6-án 1847.

6-ik évi folyam.

## H i r d e t é s.

Sz. kir. Arad városának kapitányi hivatala által minden kert-tulajdonosok és haszonbérlok emlékeztetnek, hogy gyümölcsfaikat mai naptól számitandó három hét alatt lehernyózzák, ellenben a' fertálmesterek által bėjelentendő elmulasztók' költségére fog azok megtisztogatása elrendeltetni, és azonkívül a' szegényekháza számára birsággal terhelteni. Kelt Aradon mártz 5-én 1847.

Jankovits Gábor,  
v. kapitány.

## Aradi Takarékpénztári intézet

részeről minden rendű intézeti tagok f. e. mártz 7-én Bánhidi Antal kir. tanácsos úr ő nagyságánál, mint elnöknel tartandó tisztújító gyűlésre ezennel megkéretnek.

## Már ma mártz hó 6.

és holnapután 8-án

történik huzása a' jeles

Birtok-, arany- és ezüst-Lotteriának,  
mire még mártz 8-ig, az az hétfőn délelőtti 10 óráig

## Daurer B. J.

irodájában, 5 pacsirta-utszában 440 sz. a. vala-  
mint sok más kereskedésekben is SORSJEGYEK  
kaphatók.

Aradhoz közel eső falura egy uzi-  
családhoz elemi oktató kerestetik. Bővebb  
utastást a' helybeli kisdédónál nyerhet a'  
tudakozó.

## S z o l g á l a t.

Az aradi cs. kir. postahivatalhoz egy bizodal-  
mas, józan és egészséges egyén, ki a' magyar-  
és német-nyelvben jártas, írni 's olvasni tud, biz-  
tosíték mellett, mint levélhordó felfogadtatik.  
Elnyerniszándékozók, f. e. mártz hó 15-ig, szük-  
séges bizonyítványokkal ellátva, a' postahivatal  
irodájában jelentsék magokat.

## Szolgálat-keresés.

Egy a' gazdaság körül jártas és bizadalmas  
feleséges férfi, ki eddigi illy szolgálatjáról a' leg-  
jobb bizonyítványokkal bir, ajánlja szolgálatát  
mint gazda. Bővebben értesít felőle a' szerkesztőség.

## Bérbe adandó.

A' főtéren 28 sz. a. Barbus-ház' második  
emeletében van 5 a' piacra szolgáló kinézései szo-  
ba, előszobával, konyha, kamra, közös- és külön  
záros-padlással, fakamra és közös mosókonyhával  
folyó évi ápril 1-től, és ugyanott a' második  
emeletben az udvarfelé, 2 szoba, konyha, egy  
kamra, közös és külön záros-padlás, fakamra és  
közös-mosókonyha folyó évi május 1-től bérbe  
kiadó. Értekezhetni ott az első emeletben lakó ház-  
tulajdonossal.

## Kiadandó lak.

Szénpiatzon 272-ik sz. a. helyzett Szecsánsz-  
ky Lázár házában van 4 szoba, konyha, élés-  
kamra, pincze, padlás és faraktár f. évi május 1-ső  
napjától bérbe kiadó.

Ertekezhetni a' háztulajdonossal.

## Bérbe- és eladási hirdetmény.

Kigyóútszai előbb kőművesmester Fischer-  
most Schweffer házbán az egész első emelet  
7 szobával, konyha, éléskamra, padlás, pincze és  
faszínnel, május hó 1-től bérbe adandó. Kö-  
zelebb értekezhetni ott a' házbán vagy az egy-  
szarvhozi fűszer-kereskedésben.

Ugyanott van 300 akó 1834-iki, vala-  
mint 100 akó 1844-iki hegyibor jutányosan eladó.

## El- vagy bérbe adandó ház.

Egy a' naputszában helyzett ház, mellyben 5  
szoba, konyha, kamra, pincze és kert van, sza-  
badkézből eladó, vagy Sz. György napjára bérbe  
adandó. Bővebb tudóstást kapni Várárhelyi ház-  
ban, t. Bathóné asszonyságnál.

## Bérleti jelentés.

Mácsával határos Kis-Ujfalusi pusztában 218  
holdnyi legjobb minőségi járásnak vagy kaszáló-  
nak is igen alkalmas gye, egyezés útján haszon-  
bérbe adó. Bérletiszándékozók Huzly Ferencz  
mérnökkel értekezhetnek Pécskán.

## E l a d ó

200 akó 1839-ik évi fehér-, 130 akó 1844-iki siller-, 200 akó 1845-iki és 200 akó 1846-ik évi fehér-borok, és 7 akó idei törköly-pálinka, ugyszinte három boglya igen jó minőségű gypszéna. Bővebb értesítést ad a' szerkesztőség.

### Boreladási hirdetmény.

Templomutczában Török Gábornál van:

|            |             |          |              |
|------------|-------------|----------|--------------|
| magyaráthi | 1844-ik évi | 170 akó, |              |
| "          | 1845-ik     | " 40     | "            |
| nénesi     | 1843-ik     | " 64     | "            |
| "          | 1844-ik     | " 32     | "            |
| "          | 1846-ik     | " 20     | " bor eladó. |

### Valódi boreczet

valamint itsze- ugy akónkint is, jutányos áron eladó, a' kigyóutszában 254 sz. a.

Gomischek Andrásnál.

### Sváiczi marha-eladás.

Folyó évi mártz hó 21-én, délelőtti 10 órakor, az új-aradi uradalmi udvarban 1 négyévű és egy tavalyi bika, 4 fejőstehen és 6 borju, mind valóságos sváiczi faj, többetigérőleg fognak eladattatni.

## E l a d a n d ó.

Az aradi határban két jófekvésű helyen, van 23 hold igen jónemű föld 1100 négyszög ölével számítva, ugyszinte Ségá külvárosban, nevezetesen a' kardutczában 84 sz. a. egy 2004 négyszög-ölből álló új deszkakerítésű telk, azon lévő 2 szobát és tágas-konyhát tartalmazó házzal, istállóval és kúttal, valamint 1 holdnyi karós-szőlővel együtt, szabadkézből eladandó. — Venniszándékozók bővebbtudósítást, Mahler úr' itt Aradon a' naputczában 718 sz. a. lakó ispányjánál nyerhetnek.

### 250 köből zab

és 80 akó próbás pálinka,

Arad megyei Buttyin mezővárosában eladó

Bogdánovits Mihály és Demeter  
testvéreknél.

### Több boglya széna

Gája külvárosban 301 és 98 sz. a. Szecsánszky Lázár majorjában eladó, mázsája egy pengő forint. Bővebbet a' tulajdonossal.

### Birói árverés.

T. özvegy Vörös, született Szluha Mária asszonyiságnak Arad megyében a' muszkai nagy úri-hegyen fekvő szőleje, ahoz tartozó présházzal együtt, t. Mayerfy Károly táblabíró úr mint nyertesfél' részére hozott marasztaló birói ítélet

folytán, folyó évi mártz hó 8-án először, ugyszinte f. e. ápril hó 8-án délelőtti 10 órakor a' helyszínén másod- 's utószor fog árvereltetni.

Lázár Kálmán,  
végrehajtó középponti Eskütt.

### Birói árverés.

Radovánovics Jakab felperessége alatt Radovánovics János h. ügyvéd ellen hozott marasztaló ítélet következtében, ennek püspökutczai szülői-házban lévő lakán biróilag összeirt ingóságai, u. m. pamlag, ruha-nemük és könyvek f. hó 10-én délelőtti órákban dob-csöd utján készpénzért eladandók lesznek.

Költ Aradon mártz 4-én 1847.

Lázár Kálmán,  
középponti Eskütt, mint ítélet fogana-  
tosító biró.

### Birói árverés.

Tens. Kovács József kir. kincstári ügyész úr szóbeli bírósága előtt Bacsila János felperes részére hozott marasztaló ítélet fonalán, Zdrentye Nyisztor Oláh-Pécskai lakos tulajdonához tartozó 's biróilag lefoglalt háza,  $\frac{1}{4}$  urbéri földjével együtt, f. évi mártz hó 10-én árvereltetni fog.

Kelt Pécskán február 24-én 1847.

Sztójkovits György,  
végrehajtó.

### Árverési hirdetmény.

Tens. Kovács József kir. kincstári ügyész úr bírósága előtt több hitelezők 's bizonyos árvák részére szóbeli per' után hozott marasztaló ítélet folytában, Magyar-Pécska m. városában helyezett és biróiképp lefoglalt, Hollerbach Antal tulajdonához tartozó, jó állapotban lévő ház, f. évi mártz hó 14-én második és utolsó árverés után a' legtöb-  
betigérőnek elfog adadni.

Kelt Pécskán február 28-án 1847.

Sztójkovits György,  
végrehajtó.

### Birói árverés.

Podoba Moisza' gelinben 457 sz. a. egy lánecz szántóföldje, folyó évi mártz 18-án délutáni 3 órakor a' földbirói hivatalban Bodáry Konstáncz részére tartandó árverés után elfog adadni.

S a r l o t J á n o s,  
foglaló tanácsnok.

### Á r l e j t é s.

Szabad kir. Arad várossa részéről tudtul adatik, miszerint helyben tanyázó herczeg Schwarzenberg nevét viselő uhlán ezred számára szükséges 100 darab lepedők és 50 darab szalmazsákok megszerzése végett, f. évi mártz 20-án a' városháznál árlejtés tartatni fog.

## Csőd visszahívás.

Arad város' t. törvényhatósága által Daurer B. J. ellen mártz 30-ára rendelt Csőd, f. évi február hó 9-én tartatott törvényszék által, a' nevezettnek maga-kimutatása után, visszahivatott.

Sarlot János, tanácsnok.

## C s ő d.

Popovits Simon világosi vagyonbukott lakos ellen, ns. Arad vármegye polg. törvényszéke által csőd nyittatván, a' hitelezők összejövetelére folyó évi ápril hó 24-ik napja jelöltetett, s ideigi tömeggonokul Pap Tivadar világosi jegyző, perügyelőül Paskucz János alügyész urak nevezettek ki.

## H e l y b e l i.

Mint minden évben ugy az idén is, kedden mártz 2-án mint bold. I. Ferencz császár és király halálózása napján, a' minoriták' templomában gyászmise tartatott, mellyen minden itt lakó szakmák és osztályok megjelenének. A' magyar polgár-örhadból tisztjeikkel együtt számosan, a' vadászosztályból pedig 12 fő fegyveresen jelent-meg, kik rész szerint a' gyász-emelvényénél, rész szerint az oldal-oltároknál és körülül állanak.

Mártz 1-je újra feltűnő hóeséssel kezde telekedni, 2. és 3-án még szánkáztak is, és ámbár a' déli napfény meglehetősen olvaszt, az éjjek fagyosak, a' hó nem enyészik-el egészen, különösen kertekben épen marad. A' maros már pár hetek óta jégmentes nálunk és alább is, de felülről még jégzaj várandó, nem félelmes, mert a' víz-állás sekély.

## V e g y l e t.

—\* A' Vácznál jégen által-szálló két elsüllyedt szekerek közül, e' napokban egyik Tétenynél, hova azt a' folyam ragadta, lovak és teherrel együtt a' vízből kihuzattatott. (Ung.)

—\* Pest. Február 21-én, délelőtt 4.1 óra tájban szabadulánk - meg veszedelmes szomszédunktól: a' jég megindula és felséges huzammal vonula-el a' testvér-városok között; de Duna-Földváránál még keményen áll a' zaj, posony és bécsnél pedig a' duna jéginduláskor nagyon kiöntött.

—\* A' „bukuresti hirlap“ azt írja Giurge-woból febr. 3. „A' dunavízszíne olly magasan áll most, millyenre évek óta itt nem jutott, és minden a' város előtt lévő szigetek mélyen állnak víz alatt, melly a' várfalakat néhány lábnyi magasan mossa.“ (Spieg.)

—\* A' budai polgár-örhad elfogadja a' magyar-vezérszót. Ennyit hírül azoknak különösen, kik a' budai polgárokat ezelőtt mintegy 40 évvel egyenruhában látták. Tempora mutantur. Sz.

—\* Kis-oláhországban, Mehedincz kerületben, Orsova közelében, a' juhok közt rühjárvány ütött-ki. E' nyavalya következtében a' bántási veszteglőknél, Vöröstorony és Vulkán erdélyi pasasokon juhokat behajtani tilos. Még az ezen helyeken áthozandó gyapju is 20 napos egészségrendeleti tisztítás alá esik. Azon pásztoroknak, kik illyes beteg juhokkal voltak érintkezésben, csak vagyonok' előleges megtisztítása után engedtetik-meg a' es. kir. tartománybai lépet. Juhászkutyák pásztorokkal visszatérítetnek. (Tem. W.)

—\* E' lapok' mult évi 40-ik számában tudatók, hogy f. b. B—y László úr, egy a' Budapesti Híradóban látható „Nyilatkozat“ában, minden ki-tüntetések és díszjeleket, mellyekkel ötöt a' kül-és belföldi journalistica olly bőkezűleg felruházta, „alaptalan koholmányok“-nak nyilváníti; de meg-jegyzők egyszersmind, hogy az egész nyilatkozatot olly setét lepely borítja, hogy azt csak a' jövődő világíthat-fel. — Most tehát eljött az idő valóság-gal, minden homályost felvilágosítandó, mert az „Ungar“ folyó évi 15-ik számában, január 19-éről, következőt olvassuk:

„Az igaz bűnhődés utólérte B—y isméretes iparlovagot Pozsonyban. Példátlan az, mennyire tudta vinni ezen ember mások' ámitásában, ki egyéb-iránt közelsimerőseinek bizonyítása szerint, semmi-ben sem kevesebb mint jó-főben. A' külföld leg-komolyabb hirlapjai, u. m. „Grenzbote“, „Journal des debats“ s „Times“ egész világot értesíték azon érdemjelek, holtigi nyugdíjak és polgári jogokról, mellyeket ő europa első udvaraitól nyert volna. Most pedig maga megvallja, hogy ő minden érdem-jeleit Bécsben M—r aranyművesnél csináltatta. Nagy a' száma azon könnyen hívó rászédetteknek, kik hurokjára kerültek. Tulajdon vallomása szerint 10,560 pftot csikart-ki 50 családtól, kiknek ő eli-dült okiratok feltalálásával a' magyar-nemességet kikeresni uegigérte. Ezek között neveznek néhány troppoi tanácsosokat és milánói fogadósokat. Különösen signore R—et Milánóban 1300 pfttal, K—s et Prágában 3400 pfttal, és V. ácsmestert Pesten 4670 pfttal szedte-rá. Egy özvegy grófné Bécsben szerencsés volt magát korán biztosíthatni. — Most a' Nimbus eltűnt, és „kamarás“ úrnak elég módja van, szűk kamarájában azon mondatot fon-tolgatni: hogy legjobb az igazutonjárás!“

—\* Házasodni s. m. e. kívánóknak. Rothschild úr Párisban, idősbik leányának, ki legjobb idejében van, a' franczia északi új pályát akarja házassági hozományul adni. Melly megnyi-tása óta szinte 6 millió frankot jövedelmezett, mi egy napra 3000 fr. tesz. (Ung.)

—\* Szerencsétlenséget szerencse követ. Pesti színházmester Thoma úr, ki a' színház' leégésével, tetemes kárt szenvedett, a' budai utolsó előtti hu-záson egy ternót nyert 1830 fttal. Ugy kell neki!

—\* Törökország. Konstantinápoly, 20. jan. A' Cholera Mossul és környékében végképp

megszűnt, de ellenben Mekkának fordult és az ott-lévő zarándokok közül 15,000-et elsöpött.

—\*.\* Pest. A' kénégennyeli (Aether sulphuricus) kísérletek fővárosunk nevesb orvosai által is már megkezdettek. Folyó hó 9-én a' pesti gyermekkórház érdemes igazgatója dr. Schöpf, egy 4½ éves csúzos csipő-fájdalomban szenvedő fiút kénlanggal harmadik grádusi elkábulásig elaltatván, beteg részeit tüzes vassal 2—3 vonalra mélyen és mintegy 2 hüvelyknyire hosszan perzselgeté, a' nélkül, hogy a' beteg legkissebb jel által fájdalmát kifejezte volna. A' műtét bevégeztével felébredvén a' kised, fájdalmas részével nem gondolva, nevetve kéré elő játékszerét és kised öccsét.

(P. Ztg.)

—\*.\* Korom télen a' rétre hintve gyakran 3 évekig is mutatja hasznos hatályát; föld és trágyával vegyítve még jobb sikerű, így valamely szappannemű álladék képeztetik, mely majd minden növénynek használ és termékenységét előmozdítja. A' keverék két rész föld, egy rész korom és egy rész trágyából kell hogy álljon. Ha ezen keverék nedves szántóföldekre és rétekre használtatik, kiirtja a' mohot, és a' föld' ártalmas részeit megjavítva, azaz: megsemmisíti. A' marha mindig inkább szereti a' kormon nőtt füvet. (Fr. B.)

—\*.\* Az erény' útai tövissel hintvék, de végtelen boldogságra vezérlenek; mert az igazság előbb utóbb fényesen diadalmaskodik.

—\*.\* A' bűn' ösvényét rózsák lepik, de ezek tövisei szúrnak 's amaz feneketlen ingoványba vezet; mert az igazság előbb utóbb fényesen diadalmaskodik. (P. Div.)

### Az aradi gyorskocsin

megérkeztek Pestről,  
Szerdán Mártz 3-án:  
T. Pokomandy úr.  
Schönthal úr.  
T. Seide úr.  
— Vayag úr.  
— Vukovits úr.

Pestre utaztak:  
Csütörtökön Mártz 4-én:  
Boshijek úr.  
Deutsch úr.  
Looy úr.  
Sacherl úr.  
Steinitzer úr.

Gabona ár Aradon 1847-dik évi Mártz 5-én.

| Nevenként:             | Egy posonyi mérő váltópénzben |     |          |     |         |     |
|------------------------|-------------------------------|-----|----------|-----|---------|-----|
|                        | legjobb                       |     | középsz. |     | alacson |     |
|                        | ft.                           | kr. | ft.      | kr. | ft.     | kr. |
| Tiszta búza . . . . .  | 10                            | 30  | 10       | —   | 9       | 30  |
| Kétszeres . . . . .    | 9                             | —   | 8        | 45  | 8       | 30  |
| Rozs . . . . .         | 8                             | —   | 7        | 30  | —       | —   |
| Árpa . . . . .         | 6                             | 15  | 6        | —   | —       | —   |
| Zab . . . . .          | 4                             | —   | 3        | 45  | 3       | 30  |
| Kukoritza . . . . .    | 7                             | —   | 6        | 45  | 6       | 30  |
| 1 mázsa széna . . . .  | 2                             | 45  | —        | —   | —       | —   |
| 1 Súp szalma 12 fontos | —                             | 18  | —        | —   | —       | —   |

Maros vizállása: Mártz 5-én reggeli 8 órakor: 0' 11" 0''' a' zerus felett.

| Febr. | Neve és sorsa a' meghalálozottak    | Vallás   | Kora  | Betegség   | L a k á s<br>és<br>halálozati helye |
|-------|-------------------------------------|----------|-------|------------|-------------------------------------|
| 21    | Birnstingl Fanni, szappanosnő       | Izrael.  | 22 é. | szülés     | Zsidóutsza.                         |
| 22    | Scherfer Dobrich                    | —        | 98 —  | aggság     | Szénpiacz.                          |
| —     | Poglisán Mitru, földész             | G. n. e. | 35 —  | tüdővéza   | Pernyáva k. v. 334                  |
| —     | Sztoján Kata, földész               | —        | 50 —  | aszskór    | szinte 335                          |
| —     | Papp Zsófi, szinte                  | —        | 18 —  | tüdővéza   | Sarkad k. v.                        |
| 23    | Botlik József, korcsmáros' f.       | Kath.    | 3 n.  | görcsök    | Fótér.                              |
| —     | Popovits Zsófi, szűcsnő             | G. n. e. | 75 é. | aggság     | Pernyáva k. v.                      |
| —     | Tolokán Péra, földész               | —        | 33 —  | tüdővéza   | Gája k. v.                          |
| —     | Raport József, kőműves              | Kath.    | 40 —  | tüdőlob    | Sarkad k. v.                        |
| 24    | Beládi Mária, özvegy                | Ref.     | 60 —  | görcs      | Sarkad k. v. 207                    |
| —     | Meszbach József úr, fűsüs           | Kath.    | 77 —  | aggság     | Ózutsza 123                         |
| —     | Krengl Anna asszony, korcsmáros' h. | —        | 36 —  | béllob     | Oskolantsza.                        |
| —     | Szatmári Mária, asztalos' l.        | Ref.     | 8 hó  | görcsök    | Pernyáva k. v. 484                  |
| —     | Bauer György, molnár                | Kath.    | 21 é. | mellvízkór | Molnáruitsza.                       |
| —     | Nagy Sándor, földész                | Ref.     | 18 —  | tüdőlob    | Sarkad k. v.                        |
| —     | Bragyán On, napszámos               | G. n. e. | 70 —  | hasmenés   | Megyei kórház.                      |
| 25    | Moldován Sziva, földész             | —        | 38 —  | aszskór    | Pernyáva k. v.                      |
| —     | Izgerán Zsófia, csizmadia' l.       | —        | 1 hó  | görcsök    | Sarkad k. v.                        |
| 26    | Pfenning Karolina, cipész' l.       | Kath.    | 1½ —  | szinte     | Szarvasutsza 136                    |
| —     | N. József, inas                     | —        | 60 é. | tüdőlob    | Pernyáva k. v. 365                  |
| —     | Mindreszk Jelena, földész           | G. n. e. | 80 —  | aggság     | szinte 361                          |
| —     | Nagy Éva, özvegy                    | Kath.    | 76 —  | szinte     | Magyarutsza 64                      |
| —     | Hazenfratz Anna asszony, özvegy     | —        | 71 —  | szinte     | Fótér.                              |
| 27    | Kolczo Vaszilie, földész' f.        | G. n. e. | 2 hó  | görcsök    | Pernyáva k. v. 419                  |
| —     | Cselimoth György, földész           | Kath.    | 36 é. | tüdőlob    | szinte.                             |

Nyomatott Beichel József betűivel.